

Verdrag, inzake sociale zekerheid tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Noord-Ierland en Protocol betreffende verstrekingen in natura, op 11 Augustus 1954 te 's-Gravenhage ondertekend

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE
ZAKEN EN VAN DE MINISTER ZONDER
PORTEFEUILLE

No. 1

's-Gravenhage, 27 Januari 1955.

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen: 29 Januari 1955.

De wens, dat deze Overeenkomst aan de uitspraak van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens de Kamer of door ten minste twintig leden der Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 28 Februari 1955.

Wij hebben de eer U Hoogedelgestrengede mede te delen, dat in het hierbij overgelegde *Tractatenblad* 1954, no. 114¹⁾, is geplaatst de tekst van het op 11 Augustus 1954 te 's-Gravenhage tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Noord-Ierland gesloten Verdrag inzake sociale zekerheid en Protocol betreffende verstrekingen in natura.

Hiernevens gelieve U Hoogedelgestrengede tevens een toelichtende nota, met bijlage, aan te treffen bij genoemd verdrag, hetwelk ingevolge artikel 60, lid 2, der Grondwet de goedkeuring van de Staten-Generaal behoeft alvorens voor Nederland te kunnen worden bekrachtigd.

Indien wij niet binnen dertig dagen na ontvangst van deze brief uw schriftelijke mededeling hebben ontvangen van de wens, te kennen gegeven door of namens de Kamer of door ten minste twintig leden der Kamer, houdende, dat genoemd verdrag aan de uitspraak van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, dan wel indien wij binnen die termijn uw schriftelijke verklaring hebben ontvangen, dat, voor zover de Tweede Kamer aangaat, geen uitspraak wordt verlangd, wordt de goedkeuring van bovengenoemd verdrag geacht te zijn verleend, voor zoveel de Tweede Kamer betreft, tenzij door of namens de Eerste Kamer of door ten minste tien leden dier Kamer een uitspraak wordt verlangd.

De Minister
zonder Portefeuille,
J. LUNS.

De Minister
van Buitenlandse Zaken,
J. W. BEYEN.

Toelichtende Nota

Zoals bekend, kwamen Nederland, België, Frankrijk, Luxemburg en Engeland bij artikel II van het Verdrag van Brussel van 1948 (*Stb.* I 519) o.m. overeen zich te zullen beijveren zo spoedig mogelijk onderling verdragen in zake de sociale zekerheid te sluiten.

Tussen Nederland en België was voordien, nl. op 29 Augustus 1947, reeds een zodanig verdrag tot stand gekomen (*Stb.* J 435). Op 7 Januari 1950 en 8 Juli 1950 volgde de ondertekening van wederkerigheidsverdragen tussen Nederland en Frankrijk (*Stb.* 1951, 101, vergelijk *Trb.* 1951, 156), onderscheidenlijk Nederland en Luxemburg (*Stb.* 1952, 30, vergelijk *Trb.* 1952, 87).

De besprekingen, welke zijn gevoerd, ten einde tot een verdrag in zake sociale zekerheid met Engeland te geraken, hebben meer tijd gevraagd dan aanvankelijk viel te verwachten, mede omdat het wenselijk werd geacht een aanvankelijk gereed zijnd ontwerp aan te passen aan een model-verdrag, waaromtrent de bij het Verdrag van Brussel aangesloten landen inmiddels hadden beraadslaagd.

De besprekingen hebben thans evenwel geleid tot een verdrag, dat, voor wat Nederland betreft, het sluitstuk vormt van de verdragen, welke in het kader van het Vijfmogendheden-verdrag door ons land op het terrein der sociale verzekering dienden te worden gesloten.

¹⁾ Nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

Aan
de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

Evenals aan de eerder gesloten verdragen ligt ook aan het onderhavige verdrag weer ten grondslag het beginsel van gelijkstelling van elkanders onderdanen ten aanzien van de eigen nationale wetgeving. Een Engels onderdaan in Nederland zal ten opzichte van de Nederlandse sociale verzekeringswetgeving dezelfde aanspraken kunnen doen gelden als een Nederlander, terwijl omgekeerd een Nederlander in Engeland voor de toepassing van de Engelse verzekering op gelijke voet zal worden behandeld als een Engels onderdaan. Dit beginsel, neergelegd in artikel 3 van het verdrag, levert, voor wat Nederland betreft, geen moeilijkheden op. Immers, de Nederlandse wetgeving stelt in het algemeen de voordelen van de sociale verzekering niet afhankelijk van de nationaliteit van de verzekerde.

Het tweede beginsel, dat aan dit verdrag ten grondslag ligt, is dat van de territoriale werking der nationale wetgeving. Evenals dat bij de eerder gesloten verdragen het geval is, wordt ook hier bepaald (artikel 4, eerste lid), dat onderdanen van de verdragsluitende partijen onderworpen zijn aan de sociale verzekeringswetgeving van dat land (Nederland of Engeland), op welks grondgebied zij werkzaam zijn.

In de derde plaats vindt ook krachtens dit verdrag (artikelen 12, 15, 16, 19 en 31) een samentelling van verzekeringstijdvakken, in elk der beide landen vervuld, plaats ter beoordeling van de aanspraken op uitkering, waar deze aanspraken afhankelijk zijn van de duur der verzekering.

Artikel 1. Dit artikel behelst een aantal begripsomschrijvingen. Het bepaalde onder 12 is een gevolg van het feit, dat in Engeland geen afzonderlijke invaliditeitsverzekering geldt.

Artikel 2. In dit artikel wordt een opsomming gegeven van de takken van verzekering, ten aanzien waarvan het verdrag toepassing zal vinden.

Voor wat Nederland betreft, zullen onder de werkingssfeer van het verdrag vallen:

1. de ziektegeldverzekering.

Aangezien de medische behandeling en de ziekenfondsverstrekkingen in Engeland niet het voorwerp zijn van een verzekering, zijn hieromtrent in een afzonderlijk protocol bepalingen opgenomen;

2. de moederschapsuitkeringen in geld;

3. de invaliditeits- en ouderdomsverzekering;

4. de weduwen- en wezenverzekering;

5. de verzekering tegen bedrijfsongevallen en beroepsziekten;

6. de werkloosheidsverzekering;

7. de regeling in zake de pensioenen der mijnwerkers.

Artikel 3. Zoals in het algemene gedeelte van deze nota reeds is opgemerkt, is in dit artikel het beginsel neergelegd van de gelijkstelling van Nederlandse en Engelse onderdanen ten aanzien van de toepassing van de in de beide landen voor de werknemers en de met dezen gelijkgestelden geldende sociale verzekeringswetten.

Artikel 4. Het eerste lid van artikel 4 behelst — zoals eveneens reeds in het algemene deel van deze nota werd aangegeven — het beginsel van de territoriale werking der eigen nationale wetgeving. Zou dit beginsel evenwel consequente toepassing vinden, dan zou zulks in bepaalde gevallen tot een weinig bevredigende regeling kunnen leiden. Evenals de eerder gesloten verdragen voorziet ook het onderhavige verdrag in een regeling voor die gevallen, waarin een onderdaan van het ene land gedurende korte tijd in dienst van een onderneming, gevestigd in dat land, in het andere land werkzaam is, zo bij voorbeeld dus een Nederlander, die in dienst van een Nederlandse onderneming voor enige tijd in Engeland wordt te werk gesteld. Bij strikte doorvoering van het hierboven genoemde beginsel zou hij aanstonds aan de Nederlandse sociale verzekeringswetgeving worden onttrokken en onder de Engelse wetgeving komen te vallen. Voor dit soort gevallen nu bepaalt het tweede lid van artikel 4, dat de arbeider in kwestie krachtens zijn eigen nationale wetgeving verzekerd blijft, althans

wanneer zijn tewerkstelling in het andere land niet langer dan zes maanden duurt. Wordt deze termijn door onvoorziene omstandigheden overschreden, dan kan deze uitzonderingsregeling onder bepaalde voorwaarden worden verlengd.

Het rijdend personeel van vervoerondernemingen blijft steeds, in welk der beide landen het ook zijn werkzaamheden verricht, onderworpen aan de wetgeving van het land, waar de onderneming haar zetel heeft. Voor het varende en vliegend personeel zijn in artikel 5 afzonderlijke voorzieningen getroffen.

Artikel 5. Ten aanzien van de bemanning van een zeevaartuig en van een vliegtuig bepaalt artikel 5, dat in beginsel van toepassing zijn de voorschriften van het land, waar dat vaartuig of vliegtuig thuishoort. Het derde en vierde lid regelen verder enkele bijzondere gevallen.

Artikel 6. Dit artikel regelt, welke wetgeving van toepassing is op zelfstandigen.

Artikel 7. In dit artikel is met betrekking tot degenen, die geen beroep uitoefenen, een soortgelijke bepaling opgenomen als in artikel 6 voor de zelfstandigen.

Artikel 8. In het eerste lid wordt bepaald, dat het onderhavige verdrag geen betrekking heeft op beroepsambtenaren bij de buitenlandse dienst van een der verdragsluitende landen. Op andere ambtenaren van de buitenlandse dienst blijft de wetgeving van hun land van toepassing, indien zij vóór hun uitzending naar Nederland of Engeland eveneens onder die wetgeving vielen. Overigens is de wetgeving van het land, waar de werkzaamheid wordt uitgeoefend, van toepassing; dit geldt ook voor het personeel in persoonlijke dienst van een diplomatiek of consulaire beroepsambtenaar.

Het derde lid maakt het tenslotte mogelijk, dat bij overeenkomst wordt bepaald, dat personen, die in Nederland bij de gewapende macht of officiële instanties van het Verenigd Koninkrijk in dienst zijn, onder de Nederlandse sociale verzekeringswetgeving worden gebracht.

Artikel 9. Ingevolge het bepaalde in artikel 4 blijven Nederlandse of Engelse onderdanen, die tijdelijk vanuit Engeland in Nederland gaan werken, in bepaalde gevallen onder de Engelse wetgeving vallen. Ingevolge de Engelse wetgeving is het echter in het algemeen niet mogelijk ongevalsuitkering te verstrekken voor ongevallen, welke zich in het buitenland hebben voorgedaan, en evenmin kan in het algemeen ziekengeld- of moederschapsuitkering in het buitenland worden uitbetaald. Met het oog hierop is de voorziening van artikel 9 getroffen. Op de uitbetaling van ongevalsuitkeringen in het buitenland heeft betrekking het bepaalde in artikel 28 van het verdrag.

Artikel 10. Voor zover dit in de praktijk wenselijk mocht blijken te zijn, geeft het bepaalde in dit artikel de mogelijkheid om voor bijzondere gevallen bij wederzijdse overeenkomst af te wijken van de bepalingen van de artikelen 4 t/m 8 van het verdrag.

Artikel 11. Voor degenen, die ingevolge de nationale wetgeving in aansluiting op de verplichte verzekering een vrijwillige verzekering kunnen sluiten, is in dit artikel de voorziening getroffen, dat de wetgevingen van de beide landen met het oog op het recht om een vrijwillige verzekering te sluiten, gelijk worden gesteld.

Artikelen 12 t/m 14. Deze artikelen bevatten enige bijzondere bepalingen met betrekking tot de uitkering bij ziekte, moederschap en werkloosheid ten aanzien van arbeiders, die vanuit Engeland naar Nederland zijn komen werken en omgekeerd. Op deze arbeiders wordt toegepast de wetgeving van het land, waar zij zijn gaan werken. Voor het recht op een uitkering is echter vereist, dat de belanghebbenden in het nieuwe land verzekeringsplichtige arbeid hebben verricht en dat zij overigens voldoen aan de voorwaarden voor aanspraak op uitkering ingevolge de wetgeving van dat land.

Voor zover ten aanzien van de in deze artikelen bedoelde uitkeringen een bepaalde termijn van verzekering of van premiebetaling wordt vereist, worden de in Engeland en in Nederland vervulde tijdvakken van verzekering en van premiebetaling samengesteld.

Artikel 15. In dit artikel is met betrekking tot de voorzieningen bij werkloosheid een overeenkomstige bepaling opgenomen als in artikel 13, tweede lid, van het verdrag met België.

De uitkeringen ter zake van werkloosheid worden verstrekt door het land van de woonplaats, ook al is de betrokkene verzekerd in het andere land.

Artikel 16. Ten aanzien van de uitkering bij invaliditeit geldt, dat deze, behoudens het bepaalde in de leden 3 en 5, verstrekt wordt door het bevoegde orgaan van het land, welks wetgeving op de arbeider van toepassing is op het tijdstip, waarop de ziekte of arbeidsongeschiktheid het eerst medisch werd vastgesteld of ingevolge welke hij voordien was verzekerd.

Indien een arbeider zowel in Engeland als in Nederland verzekerd is geweest, worden ter bepaling van het recht op invaliditeitsrente de tijdvakken van verzekering en van premiebetaling, welke in beide landen vervuld zijn, samengesteld.

Artikel 17. Dit artikel houdt in, dat de voorwaarden, welke de artikelen 4 en 33 der Invaliditeitswet aan het opnemen van arbeiders in de Nederlandse invaliditeitsverzekering stellen (de loongrens van 3000 gulden en de leeftijdsgrens van 35 jaar) niet zullen gelden voor hen, die vóór hun tewerkstelling in Nederland verzekerd zijn geweest in Engeland. Een dergelijke bepaling komt eveneens voor in artikel 10 van het verdrag met België, artikel 18 van het verdrag met Frankrijk en artikel 12 van het verdrag met Luxemburg. De redactie is evenwel, evenals die van artikel 17 van het verdrag in zake sociale verzekering met Italië, nieuw met het oog op de gemakkelijker leesbaarheid en de automatische aanpassing bij eventuele wijziging van de loongrenzen.

Artikel 18. In deze bepaling wordt geregeld, dat ook bij verblijf in het andere land de invaliditeitsrente zal worden uitbetaald.

Artikel 19. Evenals in artikel 16 met betrekking tot de invaliditeitsverzekering het geval is, worden hier geregeld de gevolgen van het achtereenvolgens werken in beide verdragsluitende landen met betrekking tot de ouderdomsverzekering. Na vaststelling van het recht op een uitkering gaan de uitvoeringsorganen zowel in Nederland als in Engeland na, welk bedrag aan uitkering zou zijn ontvangen, indien de tijdvakken van verzekering en van premiebetaling, welke door de belanghebbenden in elk van de beide landen zijn vervuld, uitsluitend in het eigen land zouden zijn doorgebracht. Daarna wordt de uitkering vastgesteld op een zodanig gedeelte, dat in evenredigheid staat tot de werkelijke verzekeringsduur in het betrokken land. Dit z.g. pro rata-systeem wordt tussen de landen van het Vijfmoendhedenverdrag met betrekking tot de ouderdoms- en weduwenverzekering algemeen gevolgd.

Artikel 20. Voor de toelichting op dit artikel zij verwezen naar artikel 17.

Artikel 21. In dit artikel wordt bepaald, dat een onderdaan in ieder geval aanspraak heeft op uitkering tegenover de organen van een der landen, indien hij voldoet aan de voorwaarden, gesteld in de wetgeving van dat land, ook al mocht hij nog niet voldoen aan de voorwaarden van de wetgeving van het andere land.

Artikel 22. Dit artikel geeft de belanghebbende het recht om de bepalingen van het verdrag te zijnen aanzien al dan niet te doen toepassen met betrekking tot de ouderdomsuitkering. Heeft hij eenmaal afstand van de voordelen van het verdrag gedaan, dan kan hij ingevolge het tweede lid in bepaalde gevallen opnieuw een keuze doen met betrekking tot de toepasselijkheid van het verdrag, indien dit in zijn belang is.

Artikel 23. Hier is met betrekking tot de ouderdomsuitkering een zelfde bepaling opgenomen als in artikel 18 met betrekking tot de invaliditeitsuitkering, waardoor bepalingen omtrent verblijf buitenslands niet gelden voor verblijf in een der verdragsluitende landen.

Artikel 24. Dit artikel bevat voorschriften met betrekking tot de samenstelling van tijdvakken, voor zover hierbij bijzondere regelingen zijn betrokken.

Artikelen 25 en 26. Door de toepasselijkheidsverklaring van achtereenvolgens hoofdstuk 3 en de artikelen 19, 23 en 24 gelden met betrekking tot weduwen- en wezenuitkeringen dezelfde bepalingen omtrent samentelling van tijdvakken, uitkeringen in het buitenland en bijzondere regelingen als met betrekking tot de ouderdomsuitkeringen.

Artikel 27. De strekking van deze bepaling is, dat de belanghebbende in ieder geval een zodanige aanspraak wordt gewaarborgd als hij zou hebben gehad, indien het verdrag niet zou zijn toegepast.

Artikel 28. Deze bepaling heeft met betrekking tot de ongevallenverzekering dezelfde strekking als de artikelen 18 en 23 met betrekking tot de invaliditeits- en ouderdomsverzekering. Overigens zij verwezen naar de toelichting op artikel 9.

Artikelen 29 en 30. Deze artikelen bevatten een regeling voor de gevallen, waarin sprake is van zich achtereenvolgens voordoende ongevallen en beroepsziekten.

Artikel 31. In dit artikel is een regeling opgenomen voor de wijze, waarop samentelling van verzekeringstijdvakken plaats vindt. Voor zover Engelse verzekeringstijdvakken moeten worden beschouwd als Nederlandse verzekeringstijdvakken, wordt gehandeld alsof voor de Nederlandse Invaliditeitswet premien zijn betaald.

Artikel 32. Voor zover uitkeringen afhankelijk zijn van het gemiddeld verdiende loon, wordt in deze bepaling vastgesteld, welke lonen in aanmerking moeten worden genomen.

Artikelen 33 en 34. In deze artikelen wordt de uitbetaling van uitkeringen in het buitenland geregeld.

Artikel 35. Zoals het voor de verzekerden geen beletsel vormt, dat zij in Nederland of in Engeland verblijven, om uitbetaling van hun uitkeringen in Engeland of Nederland te verkrijgen (zie de artikelen 18, 23 en 28), zo is hier voor de nagelaten betrekkingen en indirect verzekerden een zelfde algemene bepaling opgenomen.

Artikel 36. In dit artikel wordt het algemene beginsel vastgelegd, dat men afstand kan doen van de toepassing van het verdrag.

Artikel 37. In dit artikel wordt vastgesteld, dat de cumulatieve beperkende regelingen in Nederland en Engeland ook gelden met betrekking tot uitkeringen van het andere land.

Artikel 38. Dit artikel handelt over de maatregelen, welke in elk van de beide landen moeten worden getroffen om het verdrag toe te passen, en over het verstrekken van wederzijdse inlichtingen daaromtrent, evenals omtrent de wijzigingen, welke in de nationale wetgeving, waarop het verdrag betrekking heeft, worden aangebracht.

Artikel 39. De wederzijdse bijstand en het treffen van een regeling van medische en administratieve controlemaatregelen vinden hun grondslag in dit artikel.

Artikel 40. In dit artikel worden wederzijdse faciliteiten verleend met betrekking tot verschuldigde rechten en legalisatie van documenten.

Artikel 41. Aanvragen, kennisgevingen en beroepschriften, ingediend bij het bevoegde orgaan van het ene land, worden zo nodig beschouwd als te zijn ingediend bij het bevoegde orgaan van het andere land.

Artikel 42. Op de vraag, met wie de organen zich in voorkomende gevallen in verbinding kunnen stellen, geeft artikel 42 het antwoord.

Artikel 43. In dit artikel wordt een regeling getroffen met betrekking tot de munt, waarin moet worden uitbetaald.

Artikel 44. Ter toelichting van dit artikel diene het volgende.

Van het jaar 1926 tot het jaar 1948 was er in Engeland een stelsel van pensioenen, dat nauw aansloot bij de ziektekostenverzekering. Beide stelsels werden vervangen door een nieuw stelsel van nationale verzekering, dat in werking trad op 5 Juli 1948. De premieën, betaald ingevolge de vroegere stelsels, werden in aanmerking genomen voor de uitkeringen onder het nieuwe stelsel. Ingevolge het oude stelsel verloren de betaalde premieën echter haar waarde, indien een bepaalde periode was overschreden, gedurende welke geen premieën waren betaald of te goed geschreven. Deze periode was maximaal 2½ jaar en minimaal 1½ jaar. Indien een verzekerd persoon na verloop van tijd buiten de verzekering viel en later wederom verzekerd werd, kon hij nog voor een pensioen in aanmerking komen tot het volle bedrag, mits hij enkele jaren onmiddellijk vóór het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd verzekerd was.

De premieën van een verzekerd persoon werden onder het oude stelsel tot aan het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd geboekt bij een erkende maatschappij. Deze erkende maatschappijen waren onafhankelijke lichamen, welke zich hoofdzakelijk bezighielden met de administratie van de ziektekostenverzekering. Zij droegen deze boekingen in 1948 over aan het Engelse Ministerie van Nationale Verzekering, doch het Ministerie had geen zekerheid of de boekingen volledig waren voor verzekerde personen, die geen premie hadden betaald of voor wie geen premieën te goed waren geschreven sinds 1 Juli 1940.

Ingevolge het oude stelsel was er verder geen mogelijkheid tot het maken van wederkerigheidsverdragen met het buitenland. Afgezien daarom van de twijfel omtrent de boekingen voor personen, wier verzekering was opgehouden, was er geen mogelijkheid rekening te houden met de verzekering ingevolge het oude stelsel, behoudens voor zover de verzekerde personen verzekerd werden onder het nieuwe stelsel, of konden worden beschouwd als verzekerd te zijn geworden onder dit stelsel. Indien iemand tot 5 Juli 1948 in Engeland verbleef, werd hij automatisch verzekerd onder het nieuwe stelsel, ongeacht zijn verzekering onder het oude stelsel. Indien hij Engeland verliet vóór die datum en verzekerd werd in een ander land en daar verbleef tot 5 Juli 1948, kon zijn verzekering in dat andere land op grond van een wederkerigheidsverdrag worden beschouwd als een verzekering in Engeland. Met het oog hierop zijn bij wijze van overgangsregeling met terugwerkende kracht enige bijzondere voorzieningen in dit artikel getroffen, welke rekening houden met de bijzondere moeilijkheden, welke uit de vorengeschetste situatie voortvloeien.

Artikel 45. Dit artikel bevat enkele overgangsregelingen.

Artikel 46. In dit artikel is een regeling getroffen voor de oplossing van geschillen.

Artikel 47. Voor zover één of meer aanvullende overeenkomsten dienen te worden getroffen, vinden zij haar grond in dit artikel, waarin tevens bepaald wordt, dat die overeenkomsten moeten worden gebaseerd op de beginselen van het verdrag.

Artikel 48. Dit artikel regelt het behoud van de op grond van het verdrag verkregen rechten.

Artikelen 49 en 50. In deze artikelen zijn gebruikelijke bepalingen opgenomen omtrent ratificatie en werkingsduur van het verdrag.

Protocol

betreffende verstrekkingen in natura

Aangezien de National Health Service in Engeland geen onderdeel uitmaakt van de sociale verzekering, gaf men er van Engelse zijde de voorkeur aan de regelingen voor de verstrekking in natura in een afzonderlijk protocol vast te leggen.

In artikel 1 wordt vastgesteld in welke gevallen Nederlanders in ieder geval aanspraak hebben op uitkeringen in natura op grond van de wettelijke regelingen van het Verenigd Koninkrijk.

Artikel 2 regelt het omgekeerde, nl. de aanspraken ingevolge het Ziekenfondsenbesluit van degenen, die verzekerd zijn ingevolge de wettelijke regelingen van het Verenigd Koninkrijk. Aangezien, zoals reeds is opgemerkt, de National Health Service geen onderdeel uitmaakt van de sociale verzekering, moet onder „wettelijke regelingen” van het Verenigd Koninkrijk met name die betreffende de ziekteverzekering, worden verstaan.

Ten aanzien van hetgeen in artikel 2, onder 4 en 5, is bepaald, zij opgemerkt, dat in Engeland alleen sprake is van wezen, indien het betreft volle wezen. Degenen, die aanspraak hebben op wezenuitkering, zijn dan niet de wezen zelf, doch de voogden.

Een overzicht van de wetgeving op het gebied van de sociale zekerheid in het Verenigd Koninkrijk is als bijlage aan deze Nota toegevoegd.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken,

A. A. VAN RHIJN.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

J. W. BEYEN.

De Minister zonder Portefeuille,

J. LUNS.

BIJLAGE VAN DE TOELICHTENDE NOTA

OVERZICHT VAN DE WETGEVING OP HET GEBIED VAN DE SOCIALE ZEKERHEID IN HET VERENIGD KONINKRIJK

In dit overzicht zullen achtereenvolgens worden behandeld:

- a. de omvang van de sociale zekerheidswetgeving (§ 1);
- b. de kring van de verzekerden (§ 2);
- c. de aard en de omvang van de uitkeringen (§ 3);
- d. de premiebetaling (§ 4);
- e. de uitvoering (§ 5).

§ 1. De omvang van de sociale zekerheidswetgeving

Het systeem van de sociale zekerheid in het Verenigd Koninkrijk omvat vijf stelsels, welke gedurende de jaren 1946 tot 1948 in Groot-Britannië werden ingevoerd en vijf stelsels, welke gelden in Noord-Ierland. De in beide delen van het Koninkrijk bestaande stelsels zijn praktisch geheel aan elkaar gelijk. Op onderlinge verschillen zal in dit overzicht de aandacht worden gevestigd.

De vijf stelsels van sociale zekerheid zijn:

- a. de National Insurance, welke een voorziening bevat ten aanzien van de uitkeringen bij ziekte, invaliditeit, moederschap, werkloosheid, ouderdom en overlijden en neergelegd is in de National Insurance Act, 1946 en in de National Insurance Act (Northern Ireland), 1946 (beide wetten traden op 5 Juli 1948 in werking);
- b. de Industrial Injuries Insurance, welke een voorziening bevat ten aanzien van de uitkeringen ter zake van bedrijfsongevallen en beroepsziekten en neergelegd is in de National Insurance (Industrial Injuries) Act, 1946 en in de National Insurance (Industrial Injuries) Act (Northern Ireland), 1946 (beide wetten traden op 5 Juli 1948 in werking);
- c. de Family Allowances, welke een voorziening bevat ten aanzien van de kinderbijslagen en neergelegd is in de Family Allowances Act, 1945 en in de Family Allowances Act (Northern Ireland), 1945;
- d. de National Assistance, welke een voorziening bevat ten aanzien van de geldelijke hulpverlening in noodgevallen en neergelegd is in de National Assistance Act, 1948 en in de National Assistance Act (Northern Ireland), 1948;
- e. de National Health Service, welke een voorziening bevat ten aanzien van de geneeskundige verzorging en neergelegd is in de National Health Service Act, 1946 en in de Health Services Act (Northern Ireland), 1946.

§ 2. De kring van de verzekerden

1. Onder de National Insurance vallen in het algemeen alle personen in het Verenigd Koninkrijk, die niet meer leerplichtig zijn. De verzekerden worden onderscheiden in drie klassen:
 - de eerste klasse omvat hen, die in dienst van een werkgever werkzaam zijn en leerlingen, die loon ontvangen (employed persons);
 - de tweede klasse omvat hen, die niet in dienst van een werkgever zijn en als zelfstandigen arbeid verrichten (self-employed persons);
 - de derde klasse omvat hen, die geen inkomen uit arbeid genieten (non-employed persons).
2. Verzekerd in de zin van de Industrial Injuries Insurance zijn alle loonarbeiders, ongeacht hun leeftijd, nationaliteit of inkomen.
3. Kinderbijslag wordt uitgekeerd aan elk gezin, met meer dan één kind beneden de leeftijd van 15 jaar (in Groot-Britannië) of 14 jaar (in Noord-Ierland), vanaf het tweede kind beneden die leeftijd. Indien een gezin b.v. vier kinderen telt in de leeftijd van 17, 13, 11 en 9 jaar, wordt kinderbijslag verleend voor de kinderen van 11 en 9 jaar.

Voor kinderen, die na het bereiken van de bovengenoemde leeftijden onderwijs blijven volgen bestaat nog recht op kinderbijslag tot de 1ste Augustus na het bereiken van de 16-jarige leeftijd.

4. Krachtens de National Assistance Act ontvangen alle personen, ongeacht hun nationaliteit, die geen volle dagtaak hebben en wier inkomsten niet voldoende zijn om te voorzien in de kosten van het levensonderhoud, uitkeringen in geld of in natura.

5. Ieder, die zich op het grondgebied van het Verenigd Koninkrijk bevindt kan, ongeacht zijn nationaliteit, beroep, inkomsten of leeftijd, aanspraak maken op hulp van de gezondheidsdienst.

Opgemerkt zij echter, dat men volkomen vrij is om te beslissen of men al dan niet gebruik wil maken van de rechten, welke de National Health Service Act toekent.

§ 3. De aard en de omvang van de uitkeringen

1. National Insurance

a. *Arbeidsongeschiktheid, niet veroorzaakt door een bedrijfsongeval.* Verzekerden, behorende tot de eerste en tweede klasse (dus de employed en self-employed persons), die arbeidsongeschikt zijn, hebben onder bepaalde voorwaarden recht op een uitkering. Deze uitkering bedraagt per week voor personen boven de leeftijd van 18 jaar 32 s. 6 d., voor gehuwde vrouwen in het algemeen 22 s. en voor personen beneden de 18-jarige leeftijd 20 s. Om voor deze uitkeringen in aanmerking te kunnen komen is echter vereist, dat de verzekerde in het jaar, voorafgaande aan de aanvang van de arbeidsongeschiktheid, ten minste 50 weekpremiën in rekening kan doen brengen. Indien aan deze eis niet wordt voldaan, kan de belanghebbende nog wel aanspraak maken op een gereduceerde uitkering, mits hij 26 weekpremiën in rekening kan doen brengen.

De uitkering wordt verstrekt over ten hoogste 312 dagen. Indien de verzekerde echter na het verstrijken van deze 312 dagen nog arbeidsongeschikt is, kan hij in aanmerking komen voor verdere uitkering zolang de ongeschiktheid tot werken blijft bestaan, mits hij over het tijdvak van de aanvang der verzekering tot de aanvang der ongeschiktheid 150 weekpremiën in rekening kan doen brengen en 26 premieën daarvan zijn betaald in het jaar, voorafgaande aan de aanvang der arbeidsongeschiktheid. Hierdoor vloeien de uitkeringen bij ziekte en bij invaliditeit dus in elkaar over.

Opgemerkt zij nog, dat over de eerste drie dagen der arbeidsongeschiktheid eerst uitkering wordt verleend, indien na het verstrijken van de drie dagen de verzekerde nog gedurende negen dagen onafgebroken niet heeft kunnen werken (hetzij wegens ongeschiktheid, hetzij wegens werkloosheid).

b. *Werkloosheid.* Verzekerden, behorende tot de eerste klasse (dus de employed persons), die werkloos en arbeidsongeschikt zijn, hebben onder bepaalde voorwaarden recht op een uitkering. De uitkeringsbedragen zijn gelijk aan die bij ziekte. Om voor uitkering in aanmerking te kunnen komen is vereist, dat de verzekerde in het jaar, voorafgaande aan de aanvang van de werkloosheid, ten minste 50 weekpremiën in rekening kan doen brengen. Indien aan deze eis niet wordt voldaan, kan de verzekerde nog wel aanspraak maken op een gereduceerde uitkering, mits hij 26 weekpremiën in rekening kan doen brengen.

De uitkering wordt verstrekt over ten hoogste 180 dagen. Indien de belanghebbende echter vijf jaar of langer verzekerd is geweest kan hij na het verstrijken van de 180 dagen onder bepaalde omstandigheden nog aanspraak op uitkering maken gedurende ten hoogste 312 zgn. aanvullende dagen, zodat de totale uitkeringsduur dan 492 dagen omvat. Het aantal aan-

vullende dagen, waarover een verzekerde nog recht op uitkering heeft, bedraagt drie dagen voor elke vijf weekpremiën, betaald tijdens de laatste tien verzekeringsjaren, verminderd met een dag voor elke tien dagen van werkloosheid, waarover in de laatste vier jaren uitkering is ontvangen.

c. Moederschap. Vrouwen, behorende tot de eerste en tweede klasse (dus de employed en self-employed persons) hebben vanaf de elfde week vóór de bevalling gedurende achttien weken recht op een zgn. *moederschapuitkering* ten bedrage van 32 s. 6 d. per week. Deze uitkering wordt aangevuld met 10 s. 6 d. per week voor het eerste kind, 2 s. 6 d. per week voor elk volgend kind en 21 s. 6 d. per week voor een volwassene, die door de moeder onderhouden wordt. Om voor de volledige uitkering in aanmerking te kunnen komen wordt vereist, dat de vrouw gedurende de 52 weken, eindigende met de dertiende week, voorafgaand aan de week, waarin de bevalling vermoedelijk zal plaats vinden, 50 weekpremiën in rekening kan doen brengen. Indien er geen 50 weekpremiën zijn betaald, bestaat recht op een gereduceerde uitkering mits er in de bovenbedoelde 52 weken ten minste 26 weekpremiën zijn betaald.

Het *kraamgeld* bedraagt £ 9. Om voor kraamgeld in aanmerking te kunnen komen is vereist, dat in het tijdvak, liggende tussen de aanvang van de verzekering en de vermoedelijke datum van de bevalling 26 weekpremiën zijn betaald en bovendien, dat in het laatste premiejaar, voorafgaande aan het uitkeringsjaar, waarin de bevalling plaats vindt, eveneens 26 weekpremiën zijn betaald. Opgemerkt zij, dat een uitkeringsjaar aanvangt vijf maanden na het einde van een premiejaar.

d. Ouderdom. Verzekerden, behorende tot de eerste, tweede en derde klasse (dus de employed, self-employed en non-employed persons) kunnen bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd een ouderdomsrente (zgn. retirement-pension) ontvangen. De pensioengerachtigde leeftijd is, minimaal, 65 jaar voor mannen en 60 jaar voor vrouwen. Om op genoemde leeftijden in het genot van de maximale rente te kunnen worden gesteld wordt vereist, dat:

1. per jaar gemiddeld 50 weekpremiën zijn betaald;
2. de verzekering ten minste 10 jaar heeft geduurd;
3. de normale dienstbetrekking is beëindigd.

Indien het gemiddeld aantal premiën per jaar minder bedraagt dan 50, wordt de rente volgens een bepaalde schaal dienovereenkomstig verminderd.

De maximale rente bedraagt per week 32 s. 6 d. voor een alleenstaand persoon en 54 s. voor een echtpaar, vermeerderd met 10 s. 6 d. voor het eerste kind en 2 s. 6 d. voor elk volgend kind.

Indien de rentetrekker in een week meer heeft bijverdiend dan 40 s. wordt de rente over de daaropvolgende week verminderd met telkens 1 s. voor elke 1 s. welke het inkomen van 40 s. overtreft. Inkomsten uit kapitaal blijven hierbij buiten beschouwing.

Indien de verzekerde na het bereiken van de 65-jarige resp. 60-jarige leeftijd zijn normale werk blijft verrichten ontvangt hij dus geen rente. De premiebetaling vindt dan normaal doorgang. De op een later tijdstip toe te kennen rente wordt dan verhoogd met 1 s. 6 d. per week voor elke 25 weekpremiën, betaald na de 65-jarige of 60-jarige leeftijd.

Na het bereiken van de 70-jarige leeftijd (voor mannen) en 65-jarige leeftijd (voor vrouwen) wordt de rente, ongeacht het inkomen, onverkort uitbetaald, ook indien de verzekerden blijven doorwerken.

e. Begrafeniskosten. Aan degenen, die de begrafenis hebben bekostigd van een verzekerde, van diens echtgenote of kind of die in verband met het overlijden onkosten hebben gehad wordt onder bepaalde voorwaarden een som ineens uitbetaald. Deze som bedraagt voor:

kinderen beneden de leeftijd van 3 jaar	£ 6
kinderen van 3 t/m 5 jaar	£ 10
kinderen van 6 t/m 17 jaar	£ 15
overige personen	£ 20.

f. Nagelaten betrekkingen. De voogd van een kind, wiens beide ouders, waarvan er tenminste één verzekerd was, overleden zijn, ontvangt een uitkering van 15 s. per week.

De weduwe van een overleden verzekerde heeft recht op de maximale weduwenrente, indien voor haar echtgenoot 156 premiën zijn betaald en per jaar gemiddeld 50 premiën in rekening gebracht kunnen worden. Bedraagt het jaargemiddelde minder dan 50 dan ondergaat de rente een evenredige vermindering.

Er zijn drie soorten weduwenrenten te weten:

1. *widow's allowance*

Deze uitkering bedraagt maximaal 42 s. 6 d. per week, vermeerderd met 10 s. 6 d. voor het eerste kind en 2 s. 6 d. voor elk volgend kind. De uitkering wordt verstrekt gedurende de eerste dertien weken na het overlijden;

2. *widowed mother's allowance*

Deze uitkering bedraagt maximaal 43 s. per week, vermeerderd met 2 s. 6 d. voor het tweede en voor elk volgend kind. De uitkering, welke op een lager bedrag wordt gesteld, indien de inkomsten van de weduwe meer bedragen dan 60 s. per week, wordt verleend na het verstrijken van de onder 1 genoemde termijn van dertien weken zolang de weduwe een of meer leerplichtige kinderen heeft;

3. *widow's pension*

Deze uitkering bedraagt maximaal 32 s. 6 d. per week. De uitkering, welke op een lager bedrag wordt gesteld, indien de inkomsten van de weduwe meer bedragen dan 40 s. per week, wordt verleend in aansluiting op:

a. de onder 1 bedoelde uitkering aan de weduwe, die op het tijdstip van overlijden van haar echtgenoot 50 jaar of ouder was en op dat tijdstip reeds 10 jaar of langer gehuwd was;

b. de onder 2 bedoelde uitkering aan de weduwe, die na het einde van die uitkering ouder is dan 40 jaar, mits inmiddels tien jaren zijn verlopen na het sluiten van het huwelijk;

c. de onder 1 en 2 bedoelde uitkeringen aan de weduwe, die door ziekte niet in staat is in haar onderhoud te voorzien.

2. *Industrial Injuries Insurance*

De uitkeringen, welke ingeval van arbeidsongeschiktheid als gevolg van een bedrijfsongeval of een beroepsziekte aan de verzekerden, ongeacht de duur van de verzekering, worden verleend, worden onderscheiden in:

a. *injury benefit.* Deze uitkering, welke gedurende ten hoogste 156 dagen wordt verleend, bedraagt per week 55 s. voor een ongehuwde volwassene en 76 s. 6 d. voor een gehuwde. De uitkering wordt verhoogd met 10 s. 6 d. voor het eerste kind en met 2 s. 6 d. voor elk volgend kind.

b. *disablement benefit.* Deze uitkering wordt verleend, indien na het verstrijken van de 156 dagen de arbeidsongeschiktheid nog voortduurt. De uitkering bestaat in een som ineens van ten hoogste £ 185 of in een tijdelijke of blijvende rente, welke, naar gelang de mate van arbeidsongeschiktheid, varieert van 11 s. tot 55 s. per week. In bepaalde omstandigheden worden op de rente nog toeslagen verleend.

De nagelaten betrekkingen van een tengevolge van een bedrijfsongeval of beroepsziekte overleden verzekerde komen in aanmerking voor een rente.

De weduwe ontvangt gedurende de eerste dertien weken een rente van 42 s. 6 d. per week. Daarna heeft zij recht op een rente van 37 s. per week, indien zij ouder is dan 40 jaar, of blijvend buiten staat is om in haar onderhoud te voorzien of leerplichtige kinderen heeft. Bij hertrouwen wordt een bedrag van 52 maal de weekrente uitbetaald.

De weduwnaar, die niet in staat is in zijn onderhoud te voorzien, ontvangt een rente van 37 s. per week.

De renten worden verhoogd met 10 s. 6 d. per week voor het eerste kind en met 2 s. 6 d. per week voor elk volgend kind.

Onder bepaalde omstandigheden kunnen ook ouders en verdere verwanten voor een rente in aanmerking komen.

3. Family Allowances

De kinderbijslag, welke vanaf het tweede kind wordt uitbetaald, bedraagt 8 s. per kind per week. Hierbij gelden de volgende voorwaarden. Het kind moet zijn normaal verblijf in Groot-Britannië hebben. Personen, die voor de eerste maal in Groot-Britannië zijn, kunnen eerst in aanmerking komen voor kinderbijslag, indien zij een bepaalde tijd in Groot-Britannië verblijven. De vereiste duur van het verblijf is verschillend voor Britse onderdanen en vreemdelingen.

4. National Assistance

Ingevolge de bepalingen van de National Assistance Act wordt ondersteuning in verschillende vormen verleend aan hen, die geen voldoende middelen van bestaan hebben. Het bedrag van de ondersteuning hangt af van de individuele behoeften en van de inkomsten van de belanghebbende.

Blinden en personen, die geen inkomsten meer hebben tengevolge van het feit, dat zij een behandeling moeten ondergaan in verband met een tuberculeuze aandoening van de ademhalingsorganen, ontvangen een hogere ondersteuning. Slechts in uitzonderingsgevallen worden uitkeringen in natura verleend.

5. National Health Service

De National Health Service heeft tot doel de verbetering van de lichamelijke en geestelijke gezondheid van de gehele bevolking en het voorkomen, herkennen en behandelen van ziekten, de behandeling van ongevalspatiënten, de zorg voor a.s. moeders, kraamvrouwen enz.

De voornaamste onderdelen van de gezondheidsdienst zijn:

- a. de algemene huisartsendienst;
- b. de farmaceutische dienst;
- c. de algemene tandheelkundige en oogheelkundige diensten;
- d. de ziekenhuis- en specialistendiensten;
- e. de gezondheidsdiensten van de territoriale gezondheidsautoriteiten.

De genees- en heilkundige hulp wordt in het algemeen kosteloos verstrekt. In de kosten van sommige verstrekkingen moet de patiënt echter wel bijdragen. De patiënt heeft voorts vrije artskeus. De arts heeft echter volledige vrijheid een persoon al dan niet als patiënt te aanvaarden.

§ 4. De premiebetaling

De Family Allowances en de National Assistance komen geheel ten laste van de staat.

Ook de National Health Service komt geheel ten laste van de staat, met dien verstande, dat een gedeelte van de algemene premie-opbrengst aan de National Health Service ten goede komt.

De overige sociale verzekeringsuitkeringen worden gefinancierd door middel van premieën, betaald door verzekerden, werkgevers en de staat. De premie-opbrengst wordt over de verschillende onderdelen van de sociale verzekering verdeeld. Bovendien verleent de staat nog subsidies.

§ 5. De uitvoering

De Minister van Pensioenen en Nationale Verzekering is verantwoordelijk voor de uitvoering van de National Insurance Act 1946, de National Insurance (Industrial Injuries) Act 1946, en de Family Allowances Act 1945. De Minister wordt in zijn taak bijgestaan door de National Insurance Advisory Committee en de Industrial Injuries Advisory Council, raadgevende colleges, waarin zowel werkgevers als werknemers vertegenwoordigd zijn. Het desbetreffende Ministerie heeft ongeveer 1000 plaatselijke bureaus, verspreid over het gehele land. De National Assistance is toevertrouwd aan de National Assistance Board, waarvan de leden door de Koning worden benoemd. Plaatselijk zijn advies-commissies werkzaam.

Voor de uitvoering van de National Health Service Act 1946 is de Minister van Gezondheid verantwoordelijk. Hij wordt daarin bijgestaan door de Central Health Service Council. Met het oog op het plaatselijk en regionaal beheer is de National Health Service verdeeld in:

- a. ziekenhuis- en specialistendiensten;
- b. gezondheidsdiensten van de territoriale autoriteiten;
- c. de diensten van de algemene practijk.

Elk van deze drie onderdelen staat onder afzonderlijk plaatselijke en regionale bestuurslichamen.

In Noord-Ierland is de uitvoering in grote lijnen op dezelfde wijze geregeld.